

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/97 van 14 december 2021

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E
roepnaam	(besluit wijziging KB rijbewijs, vakbekwaamheid en nascholing)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 12 november 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 15 november 2021 van Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, ontvangen door de VTC op 15 november 2021;

Brengt op 14 december 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse Minister voor Mobiliteit (hierna "**de Aanvrager**") verzocht bij brief van 15 november 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "**VTC**") over een ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 *betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E*, (hierna "het Ontwerp"), zonder opgave van artikels.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2020 tot wijziging van diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E werd Richtlijn (EU) 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs deels omgezet. Het Ontwerp beoogt het met het besluit van 17 juli 2020 nog niet omgezette deel van de richtlijn om te zetten.
4. Het Ontwerp handelt met name over de uitwisseling van **gegevens over afgegeven en ingetrokken getuigschriften van vakbekwaamheid en getuigschriften van nascholing tussen de lidstaten, met het oog op handhavingsdoeleinden**. Via het op te zetten **handhavingsnetwerk** kunnen de handhavende instanties in de lidstaten controleren of bestuurders met een **geldige code 95** rijden, ongeacht in welke lidstaat de code 95 is afgegeven.
5. Conform de AVG voorziet het Ontwerp in een overzicht van de (persoons)gegevens die het Departement Mobiliteit en Openbare Werken respectievelijk van het examencentrum, het opleidingscentrum en van de bestuurder die een kwalificatiekaart bestuurder aanvraagt, ontvangt en die het Departement verwerkt, evenals in een overzicht van de (persoons)gegevens die het Departement **met de bevoegde autoriteiten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest kan uitwisselen**.
6. De Vlaamse Toezichtcommissie gaf al advies over:
  - het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het Koninklijk Besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E op 18 februari 2020¹.
7. In de volgende bepalingen van het Ontwerp is er sprake van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

“Art. 2. Artikel 55/2 tot en met 55/5 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2020, worden vervangen door wat volgt:

“Art. 55/2. §1. Conform artikel 21, §2, eerste lid, bezorgt het examencentrum voor elke examensessie de volgende gegevens aan het Departement:

  - 1° *het erkenningsnummer en het adres van het examencentrum of de instelling, vermeld in artikel 22 waar het examen is afgelegd;*
  - 2° *het rijksregisternummer, het bisregisternummer of het titularisnummer van de kandidaat;*
  - 3° *de voor- en achternaam van de kandidaat;*
  - 4° *de geboortedatum en -plaats van de kandidaat;*
  - 5° *de nationaliteit en het geslacht van de kandidaat;*
  - 6° *het adres van de kandidaat;*
  - 7° *het dossiernummer van de kandidaat;*
  - 8° *de vermelding of het een theoretisch of een praktisch examen betreft;*
  - 9° *het rijksregisternummer of het bisregisternummer van de toezichthouder van het theorie-examen;*
  - 10° *het rijksregisternummer of het bisregisternummer van de examinator;*
  - 11° *de rijbewijscategorie waarvoor het examen is afgelegd;*

---

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2020_03_advies.pdf

- 12° *het examentype en het type van de proef als onderdeel van het examen;*
- 13° *de datum en het tijdstip waarop een examensessie is gestart en beëindigd;*
- 14° *de status van de examensessie;*
- 15° *als het een theoretisch examen betreft, de gestelde vragen en de antwoorden van de kandidaat voor elk type van proef;*
- 16° *als het een praktisch examen betreft, de gegevens van het examenprotocol;*
- 17° *de mogelijke opmerkingen bij een examensessie;*
- 18° *het type van begeleiding van de kandidaat tijdens het praktisch examen en het rijksregisternummer of het bisregisternummer van de instructeur of de begeleider;*
- 19° *in voorkomend geval, het erkenningsnummer en de vestiging van de rijsschool;*
- 20° *in voorkomend geval, de gegevens van het door de kandidaat voorgelegde attest van de rijsschool;*
- 21° *het registratienummer van het voertuig als het praktisch examen onder begeleiding van de rijsschool is afgelegd;*
- 22° *de taal waarin een kandidaat een examen heeft afgelegd;*
- 23° *in voorkomend geval, de soort tolk en het rijksregisternummer of het erkenningsnummer van de tolk;*
- 24° *in voorkomend geval, de vermelding of er een onregelmatigheid plaatsgevonden heeft;*
- 25° *in voorkomend geval, de vermelding dat een kandidaat afstand doet van een vrijstelling waar de kandidaat recht op heeft;*
- 26° *de score die de kandidaat heeft behaald en het resultaat van de examensessie;*
- 27° *de datum van het behalen van het getuigschrift van vakbekwaamheid;*
- 28° *in voorkomend geval, de vermelding of het examen aanleiding geeft tot het uitreiken van een voorlopig rijbewijs of een definitief rijbewijs;*
- 29° *in voorkomend geval, de vermelding of een code nodig is op het rijbewijs van de kandidaat.*

De gegevens van de volgende categorieën van betrokkenen worden verwerkt in het kader van de toepassing van het eerste lid:

- 1° *het examencentrum;*
- 2° *de kandidaat;*
- 3° *de toezichthouder;*
- 4° *de examiner;*
- 5° *de instructeur of de begeleider;*
- 6° *in voorkomend geval, de rijsschool;*
- 7° *in voorkomend geval, de tolk.*

§2. Het Departement is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de gegevens, vermeld in paragraaf 1.

§3. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden verzameld en verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° *toezien op de naleving van dit besluit in het kader van het slagen voor het examen en het behalen van het getuigschrift van basiskwalificatie;*
- 2° *de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;*
- 3° *de informatie dat de kandidaten geslaagd zijn voor de examens bezorgen aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer met het oog op het uitreiken van het rijbewijs en een code op het rijbewijs;*
- 4° *de gegevens met de bevoegde autoriteiten uitwisselen conform artikel 55/9;*
- 5° *de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.*

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 5°, worden geanonimiseerd.

§4. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden bijgehouden gedurende de levensloop van de kandidaat.

Art. 55/3. §1. Conform artikel 45, §2, eerste lid, bezorgt het opleidingscentrum voor elke opleidingssessie de volgende gegevens aan het Departement:

- 1° het ondernemingsnummer van het opleidingscentrum;
- 2° het erkenningsnummer van het opleidingscentrum;
- 3° de naam en het erkenningsnummer van de nascholingsmodule;
- 4° de rijbewijscategorie waarvoor nascholing wordt gevolgd;
- 5° het onderwerp van de nascholingsmodule;
- 6° het identificatienummer van het nascholingsonderdeel;
- 7° het aantal kredietpunten;
- 8° in voorkomend geval, het aantal uren praktisch rijonderricht;
- 9° de datum van het gevolgde nascholingsonderdeel;
- 10° in voorkomend geval, het adres waar de nascholingscursus heeft plaatsgevonden;
- 11° het erkenningsnummer van de lesgever;
- 12° de rijksregisternummers van de deelnemers die de opleiding gevolgd hebben.

De gegevens van de volgende categorieën van betrokkenen worden verwerkt in het kader van de toepassing van het eerste lid:

- 1° het opleidingscentrum;
- 2° de lesgever;
- 3° de deelnemer.

§2. Het Departement is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de gegevens, vermeld in paragraaf 1.

§3. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden verzameld en verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° vaststellen of een bestuurder vakbekwaam is en de geldigheidsduur van het bewijs van vakbekwaamheid verlengen;
- 2° de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
- 3° de gegevens van de nascholingen die de deelnemers hebben gevolgd, bezorgen aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer;
- 4° de gegevens met de bevoegde autoriteiten uitwisselen conform artikel 55/9;
- 5° de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 5°, worden geanonimiseerd.

§4. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden bijgehouden gedurende de levensloop van de deelnemer.

Art. 55/4. §1. Van de bestuurder die conform artikel 8/1, §2, en 13/1, §2, een kwalificatiekaart bestuurder aanvraagt, worden de volgende gegevens verwerkt:

- 1° de naam en de voornaam;
- 2° de straatnaam, het huisnummer en in voorkomend geval het busnummer;
- 3° de postcode en de naam van de gemeente;
- 4° het land;
- 5° de geboortedatum en de plaats van geboorte;
- 6° het telefoonnummer;
- 7° het e-mailadres;
- 8° de vermelding of de bestuurder een rijbewijs van de categorie C, van de categorie D of van de categorie C en D heeft;
- 9° de vermelding of het de eerste aanvraag van een Belgische kwalificatiekaart bestuurder is;
- 10° een recente pasfoto;
- 11° een kopie van het identiteitsbewijs;
- 12° een kopie van het rijbewijs;
- 13° een attest van de werkgever waar de bestuurder werkt;
- 14° een kopie van de werkvergunning;
- 15° een kopie van de initiële of de laatst uitgereikte kwalificatiekaart bestuurder.

§2. Het Departement is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de gegevens, vermeld in paragraaf 1.

§3. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden verzameld en verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de kwalificatiekaarten bestuurder, vermeld in artikel 8/1, §3, en artikel 13/1, §3, uitreiken;
- 2° de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
- 3° de gegevens met de bevoegde autoriteiten uitwisselen conform artikel 55/9;
- 4° de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 4°, worden geanonimiseerd.

§4. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden vijf jaar bijgehouden.

Art. 55/5. §1. Het Departement kan voor elke examensessie de volgende gegevens uitwisselen met de bevoegde autoriteiten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest:

- 1° het rijksregisternummer, het bisregisternummer of het titularisnummer van de kandidaat;
- 2° de voor- en achternaam van de kandidaat;
- 3° de geboortedatum en -plaats van de kandidaat;
- 4° de nationaliteit en het geslacht van de kandidaat;
- 5° het adres van de kandidaat;
- 6° het erkenningsnummer en het adres van het examen centrum of de instelling, vermeld in artikel 22 waar het examen is afgelegd;
- 7° de rijbewijscategorie waarvoor het examen is afgelegd;
- 8° het examentype en het type van de proef als onderdeel van het examen;
- 9° het aantal vragen van de examensessie;
- 10° de datum en het tijdstip waarop een examensessie is gestart en beëindigd;
- 11° de taal waarin een kandidaat een examen heeft afgelegd;
- 12° de status van de examensessie;
- 13° het resultaat van de examensessie;
- 14° in voorkomend geval, de vermelding of er een onregelmatigheid plaatsgevonden heeft;
- 15° in voorkomend geval, het erkenningsnummer en de vestiging van de rijkschool.

De gegevens van de volgende categorieën van betrokkenen worden verwerkt in het kader van de toepassing van het eerste lid:

- 1° de kandidaat;
- 2° het examen centrum;
- 3° in voorkomend geval, de rijkschool.

§2. Het Departement is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de gegevens, vermeld in paragraaf 1.

§3. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden verzameld en verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° toezien op de naleving van dit besluit om in het kader van het examen met het oog op het behalen van een rijbewijs of met het oog op het behalen van een bewijs van basiskwalificatie, te kunnen uitmaken of een kandidaat tot het examen kan worden toegelaten en voor welke onderdelen van het examen de kandidaat is geslaagd;
- 2° de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
- 3° de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 3°, worden geanonimiseerd.

§4. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden bijgehouden gedurende de levensloop van de kandidaat.

“Art. 3. In hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2021, worden een artikel 55/9 en 55/10 ingevoegd, die luiden als volgt:

“Art. 55/9. Het Departement wisselt met de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van en de controle op de naleving van de regelgeving die richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad, heeft omgezet, informatie uit over afgegeven of ingetrokken getuigschriften van vakbekwaamheid en getuigschriften van nascholing.

Het Departement is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van de gegevens, vermeld in het eerste lid.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, worden verzameld en verwerkt om betrokkenen te identificeren en om vast te stellen of de betrokkene vakbekwaam is als dat nodig is om naleving van de opleidingseisen, vermeld in de regelgeving die richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad, heeft omgezet, te controleren.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, worden bijgehouden gedurende de levensloop van de kandidaat.

Art. 55/10. Het Departement verzamelt de volgende gegevens in een gegevensbank:

- 1° de gegevens, vermeld in artikel 55/2;*
- 2° de gegevens, vermeld in artikel 55/3;*
- 3° de gegevens, vermeld in artikel 55/4;*
- 4° de gegevens, vermeld in artikel 55/5, die het Departement van de andere bevoegde autoriteiten ontvangt;*
- 5° de gegevens, vermeld in artikel 55/8;*
- 6° de gegevens, vermeld in artikel 55/9, die het Departement van de andere bevoegde autoriteiten ontvangt.”.*

8. Onder het Departement wordt het Departement Mobiliteit en Openbare werken begrepen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

9. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn en dat het de volgende gegevens betreft:
- kandidaten bij een rijexamen: identificatie- en contactgegevens met inbegrip van rijksregisternummer, bisregisternummer of titularisnummer, taal en examenresultaten;
  - toezichthouders bij een rijexamen: rijksregisternummer, bisregisternummer of titularisnummer;
  - examinatoren bij een rijexamen: rijksregisternummer, bisregisternummer of titularisnummer;
  - tolken bij een rijexamen: soort tolk, rijksregisternummer of erkenningsnummer;
  - lesgevers in een opleidingssessie: erkenningsnummer;

- deelnemers aan een opleidings sessie: rijksregisternummer;
  - bestuurder die een kwalificatiekaart bestuurder aanvraagt: identificatie- en contactgegevens, pasfoto, gegevens in verband met tewerkstelling.
10. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, onder meer identificatie- en contactgegevens, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. De wettelijke basis van het Ontwerp is:
- de wet *betreffende de politie over het wegverkeer*, gecoördineerd op 16 maart 1968, artikel 1, eerste lid, en artikel 23, §4;
  - de wet van 18 februari 1969 *betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over zee, over de weg, de spoorweg of de waterweg*, artikel 1, eerste lid.
12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang”.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.²
15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

---

² Zie DEGRAVE, E., “L’*é*-gouvernement et la protection de la vie privée – *L*égalité, transparence et contrôle”, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
18. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling³.

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. Het Ontwerp vermeldt zelf de volgende doeleinden:
  - het examen centrum bezorgt per examensessie een aantal gegevens aan het Departement voor de volgende doeleinden:
    - a. toezien op de naleving van dit besluit in het kader van het slagen voor het examen en het behalen van het getuigschrift van basiskwalificatie;
    - b. de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
    - c. de informatie dat de kandidaten geslaagd zijn voor de examens bezorgen aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer met het oog op het uitreiken van het rijbewijs en een code op het rijbewijs;
    - d. de gegevens met de bevoegde autoriteiten uitwisselen conform artikel 55/9;
    - e. de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 5°, worden geanonimiseerd.

- het opleidingscentrum bezorgt per opleiding gegevens aan het Departement voor de volgende doeleinden:
  - a. vaststellen of een bestuurder vakbekwaam is en de geldigheidsduur van het bewijs van vakbekwaamheid verlengen;
  - b. de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
  - c. de gegevens van de nascholingen die de deelnemers hebben gevolgd, bezorgen aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer;
  - d. de gegevens met de bevoegde autoriteiten uitwisselen conform artikel 55/9;
  - e. de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 5°, worden geanonimiseerd.

---

³ Zie infra

- de gegevens van de bestuurder die een kwalificatiekaart aanvraagt, worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- a. de kwalificatiekaarten bestuurder, vermeld in artikel 8/1, §3, en artikel 13/1, §3, uitreiken;
- b. de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
- c. de gegevens met de bevoegde autoriteiten uitwisselen conform artikel 55/9;
- d. de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 4°, worden geanonimiseerd.

- de gegevens van een examensessie die uitgewisseld worden met het Brussels Hoofdstedelijk en het Waalse Gewest:

- a. toezien op de naleving van dit besluit om in het kader van het examen met het oog op het behalen van een rijbewijs of met het oog op het behalen van een bewijs van basiskwalificatie, te kunnen uitmaken of een kandidaat tot het examen kan worden toegelaten en voor welke onderdelen van het examen de kandidaat is geslaagd;
- b. de inspectie en controle, vermeld in titel VI, hoofdstuk 1;
- c. de opmaak van algemene en naamloze statistieken door het Departement.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het eerste lid, 3°, worden geanonimiseerd.

21. De VTC vindt het positief dat de gegevens geanonimiseerd worden voor statistische doeleinden. Het is evenwel niet duidelijk welke partij daarvoor het nodige doet en de Aanvrager wordt verzocht daarover toelichting te verschaffen in het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering. Voor het overige is de VTC van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven in het Ontwerp en gerechtvaardigd.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
23. De verwerkingsverantwoordelijke wordt uitdrukkelijk vernoemd in het Ontwerp, met name het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.
24. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordelingen** (GEB - artikel 35 AVG)⁴ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. De VTC wijst in dat kader op de lijst

---

⁴ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties⁵.

25. In casu meent de VTC dat een gegevensbeschermingseffectbeoordeling voor deze verwerkingen niet noodzakelijk is.

5. Minimale gegevensverwerking

26. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
27. Het gaat ondermeer (zie de geciteerde artikelen) om de volgende gegevens en de volgende betrokkenen:
- kandidaten bij een rijexamen: identificatie- en contactgegevens met inbegrip van rijksregisternummer, bisregisternummer of titularisnummer, geslacht, taal en examenresultaten;
  - toezichthouders bij een rijexamen: rijksregisternummer, bisregisternummer of titularisnummer;
  - examinatoren bij een rijexamen: rijksregisternummer, bisregisternummer of titularisnummer;
  - tolken bij een rijexamen: soort tolk, rijksregisternummer of erkenningsnummer;
  - lesgevers in een opleidingssessie: erkenningsnummer;
  - deelnemers aan een opleidingssessie: rijksregisternummer;
  - bestuurder die een kwalificatiekaart bestuurder aanvraagt: identificatie- en contactgegevens, pasfoto, gegevens met betrekking tot het rijbewijs en de werkgever.
28. De VTC is van oordeel dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Voor het gegeven "geslacht" is het de VTC evenwel niet duidelijk waarom dit noodzakelijk is.
29. De aandacht wordt gevestigd op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor gebruik van het rijksregisternummer⁶
30. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens.
- Het gaat meer bepaald om de volgende mededelingen:
- van het examen centrum aan het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken;
  - van het opleidingscentrum aan het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken;
  - van het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken aan de autoriteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Waalse Gewest.

---

⁵

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf?timestamp=1589396929

⁶ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

- van het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken naar de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van en de controle op de naleving van de regelgeving die richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 *betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad*, heeft omgezet.

Er moet rekening gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden, ook niet Vlaamse en niet-Belgische.

31. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Wat de **bewaartermijn** betreft bepaalt het Ontwerp deze op de “levensloop” van de betrokkene voor gegevens in verband met examensessies en opleidingssessies en 5 jaar voor de aanvragers van een kwalificatiekaart bestuurder.

32. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering geven zelf geen verantwoording voor deze termijnen. De VTC meent dat een termijn 5 jaar proportioneel is, maar heeft vragen bij de andere termijn. Het is niet duidelijk waarom al deze gegevens levenslang bewaard zouden moeten worden. Bovendien betreft het niet alleen de gegevens van de bestuurder zelf, maar bijvoorbeeld ook van de toezichthouder. De VTC is van oordeel dat het Ontwerp dient te voorzien in verschillende bewaartermijnen van bepaalde duur die kunnen worden verantwoord.
33. Voor het overige heeft de VTC geen opmerkingen.

6. Juistheid

34. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
35. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen moeten nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.⁷
36. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

37. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

---

⁷ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, De Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497- 498.

38. Wat dit betreft is er niets voorzien in het Ontwerp of in de nota aan de Vlaamse Regering.
39. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen**⁸ op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

40. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
41. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijden testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
42. Er is sprake van anonimisering van de persoonsgegevens, maar de bescherming door deze maatregel hangt ondermeer af van welke partij instaat voor de anonimisering en in welk stadium dit gebeurt. Dat is hier niet duidelijk.
43. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹¹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de

---

⁸ Doel van de verwerking, types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden en aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke

⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹².

44. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹³.
45. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁴.

III. BESLUIT

46. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
  - evalueren of het gegeven “geslacht” noodzakelijk is (luik 5);
  - de bewaartermijnen voor de gegevens van deelnemers aan examensessies en opleidingssessies en de andere betrokkenen aan te passen (luik 5);
  - het uitwerken van de transparantiemaatregelen (luik 7);
  - het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen (luik 8);
  - aan te geven wie de persoonsgegevens anonimiseert of in welke fase dat gebeurt (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-12-16 10:09:52 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

---

¹² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁴ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.